

آفات سویا

غلاف خوارها و مدیریت مبارزه با آنها

مهندس رضا پور مهدی علمدارلو
کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

جهت مبارزه شیمیایی می توان از سموم توصیه شده مانند لاروین (تیودیکارب %DF80) یک کیلو در هکتار، آوات (ایندوکساکارب %SC15) ۲۵۰ میلی لیتر در هکتار، زولون (فوزالون %EC35) ۲-۳ لیتر در هکتار و تریسر (اسپینوساد %SC24) ۲۵۰-۲۰۰ میلی لیتر در هکتار استفاده نمود. سم آتاپرون (کلروفلوزورون %EC ۵) یک لیتر در هکتار نیز جهت مبارزه با آفت معرفی شده است. استفاده از ماده بیولوژیک باکتری باسیلوس تورینجینسیس (BT) به میزان دو کیلو در هکتار نیز برای مبارزه علیه لاروهای آفت توصیه شده است.

غلاف خوار سویا از آفات بسیار مهم سویا در مرحله گلدهی و غلاف بندی است که در صورت عدم کنترل به موقع می تواند خسارت جبران ناپذیری به مزرعه وارد نماید. نام علمی آفت *Helicoverpa spp.* است که گونه های مختلف این جنس علاوه بر سویا روی میزبان های مختلف از جمله پنبه، انواع لوبیا، نخود، ذرت، گوجه قرنگی، گلرنگ و ... ایجاد خسارت می کنند. حشره بالغ این آفت پروانه (شب پره) است که تخمهای خود را به شکل انفرادی روی برگ ها می گذارد که لاروها پس از تفریح از تخم خارج شده و ابتدا روی برگ های جوان تغذیه نموده و سپس به گلهای، غلاف ها و سر شاخه ها صدمه می رساند. آفت دارای سه الی چهار نسل در سال است که نسل اول معمولاً روی علف های هرز مثل گاوپنبه یا سایر میزبان ها بوده و از نسل دوم به مزارع سویا حمله می کند. زمستانگذرانی آفت نیز معمولاً به شکل شفیره در خاک می باشد. برای کنترل و پیشگیری از شیوع آفت، بکارگیری روشهای زراعی از قبیل تناوب زراعی، شخم پاییزه بعد از برداشت سویا و آب تخت نمودن زمستانه، مدفون نمودن بقایا، کنترل به موقع علف های هرز و کشت به موقع سویا (تا حد امکان زودتر) باید مورد توجه قرار گیرد. جهت تعیین زمان مبارزه بیولوژیکی و شیمیایی با آفت می توان از تله های نوری و فرمونی جهت ردیابی آن استفاده نمود. کنترل بیولوژیکی با استفاده از زنبور های تریکوگراما که تخمهای آفت را پارازیت می کنند، صورت می گیرد که می توان با شروع تخم ریزی آفت در دو الی سه نوبت به فواصل ۷-۵ روز و در هر نوبت با نصب ۲۰۰-۳۰۰ تریکوکارت اقدام نمود. همچنین می توان در مرحله لاروی آفت از زنبور براکون که لاروها را پارازیت می کنند به تعداد ۱۰۰۰ زنبور در هر هکتار استفاده کرد.

منابع:

- ۱- بهداد، ا. ۱۳۷۵. دایره المعارف گیاه پزشکی ایران. نشر یادبود اصفهان.
- ۲- خانجانی، م. ۱۳۸۸. آفات گیاهان زراعی ایران. دانشگاه بوعلی سینا همدان